

2.1 Pasakėčios

Pasakėčia – trumpas alegorinis (**perkeltinės prasmės**) ir didaktinis (**pamokomasis**) prozos arba poezijos kūrinys. Pasakėčias sudaro dvi dalys: konkretus pasakojimas, kuriame veikia gyvūnai ar augalai, ir moralas – tiesioginės arba perkeltinės prasmės pamokymas žmonėms. Pasakėčiose yra svarbus pamokymas (**moralas**).

1. Perskaitykite pasakėčias ir apibūdinkite veikėjus.
2. Aptarkite, ko jos pamoko.

Varna ir lapė

Varna, pasigriebusi mėsos gabalą, nutūpė medžio viršūnėje. Pamatė ją lapė; norėdama atimti iš varnos mėsą, atsistojo po medžiu ir ėmė girti jos dailumą ir grožį, sakydama, jog iš visų paukščių labiausiai jai derėtų karaliauti ir, tikriausiai, jau ji būtų karalienė, jeigu tik balsą turėtų. Varna, norėdama parodyti, jog ji ir balsą turi, sukrankė ir išmetė mėsą. Lapė prišoko ir, pasigriebusi mėsą, tarė:

- Varna, varna, jeigu tik proto turėtum, galėtum visų paukščių karaliene būti.
- Pasakėčia apie kvailį.

Ezopas „Pasakėčios“

Vilkas ir ėriukas

Vilkas, pamatęs ėriuką, geriantį iš upelio, panorą surasti priekabę ir jį suryti. Atsistojęs prieš srovę, jis ėmė ėriuką kaltinti, kad tas vandenį drumsčia, kad atsigerti neduodas. Ėriukas atsakęs, kad tik lūpų krašteliais gerias ir, žemiau stovėdamas, negalys aukščiau stovinčiam vandens drumsti. Šitokiais kaltinimais nieko nepešęs, vilkas sakė:

- Betgi pernai tu apšmeižei mano tėvą.
- O ėriukui ginantis, kad jis tada nė gimęs dar nebuvo, vilkas taip pasakė:
- Teisinkis, kaip nori, aš tave vis tiek suėsiu.

Pasakėčia rodo, kad žmonėms, pasiryžusiems daryti bloga, nieko nereikia geriausias pasiteisinimas.

Ezopas „Pasakėčios“

Nauji, neaiškūs žodžiai ir posakiai:

A large, empty rectangular box with a light brown border and horizontal lines, intended for writing. A paperclip is attached to the top left corner.

2.1 Pasakėčios

Pasakėčia – trumpas alegorinis (**perkeltinės prasmės**) ir didaktinis (**pamokomasis**) prozos arba poezijos kūrinys. Pasakėčias sudaro dvi dalys: konkretus pasakojimas, kuriame veikia gyvūnai ar augalai, ir moralas – tiesioginės arba perkeltinės prasmės pamokymas žmonėms. Pasakėčiose yra svarbus pamokymas (**moralas**)

1. Perskaitykite pasakėčią.
2. Išrašykite ir paaiškinkite paryškintus žodžius. Pagalvokite, kodėl vartojamos tokios žodžių formos.
3. Apibūdinkite veikėjus. Ką simbolizuoja meška, o ką arklys?
4. Aptarkite, apie kokį istorinį laikotarpį pasakoja ši pasakėčia. !

Arklys ir meška

Kur Nevėžis nuo amžių pro Raudoną Dvarą
Čystą vandenį savo **ing** Nemuną varo,
Tenai, kad vasarvidžiu saulelė tekėjo,
Juokės kalnai ir vilnys kaip auksas žibėjo,
Ilsėjos **pančiuos** arklys ant žolyno žalio,
Minėjo vargus savo ir sunkią **nevalią**:
Kaip sunkiai vakar mėšlus per dieną važiojo,
Kaip **maž** naktį teėdė ir **maž** temiegojo.
„Štai jau tek skaisti saulė ir lankos jau švinta,
Ir rasa nuo žolynų kaip sidabras krinta, –
Ir man jau reikės kelti ir prie darbo stoti,
Ir vėl ratus kaip vakar per dieną važioti.“
Kad taip dūmojo arklys vasarvidžio rytą,
Staiga jis ten išvydo daiktą nematytą:
Valkiodama **lenciūgą** po žalius žolynus,
Vaikščiojo skardžiais kalnų meška po lazdynus.
Šokosi nusigandęs žirgelis bėrasis.
„Nebijok, – tarė meška, – **nieks pikta nerasis!**
Tėvai mūsų nuo amžių sandaraj gyveno,
Drauge gimė ir augo ir drauge paseno.
Štai ir dabar vienokia mus laimė sutiko:
Man **lenciūgas** ant kaklo, tau **pančiai** paliko.“

Simonas Stanevičius

Žodžiai ir posakiai:

